

Kommunledningsförvaltningen

Kallelse

2024-09-13

Sammanträdande organ

Överförmyndarnämnden

Tid

2024-09-19 klockan 09:00

Plats

AVA-huset, Slipern

Nr**Ärende****Beteckning**

1	Upprop	
2	Val av justerare	
3	Fastställande av dagordning	
4	Verksamhetsinformation - Återkoppling FSÖ-dagar - Återkoppling sommaren 2024 - Förändring i Länsstyrelsens organisation - Information från ordförandegruppen i Sörmland	
5	Länsstyrelsens inspektionsrapport 2024	ÖF/2024:21, ÖF/2024:17
6	Delårsrapport 2024	ÖF/2024:20
7	Redovisning av delegationsbeslut	ÖF/2024:18, ÖF/2024:19

Länsstyrelsens inspektionsrapport 2024

Förslag till beslut

- Överförmyndarnämnden beslutar att Länsstyrelsens inspektionsrapport av överförmyndarnämnden Katrineholm under 2024 läggs till handlingarna och överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom.
- Vidare beslutar överförmyndarnämnden att en återrapport ska ges till nämnden i samband med tertialrapporten år 2025

Ärendebeskrivning

Enligt Förmyndarskapsförordningen (1995:379) 21 § ska Länsstyrelsen årligen inspektera överförmyndarnämnden.

Länsstyrelsen i Stockholms län har regeringens uppdrag att utöva tillsyn över överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun. Vid inspektionen ska Länsstyrelsen granska överförmyndarnämndens handläggning för att säkerställa efterlevnad av reglerna i föräldrabalken och förmyndarskapsförordningen, samt att hanteringen i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt

Länsstyrelsen har efter sin inspektion den 22 februari 2024 funnit anledning att sammantaget rikta kritik mot nämnden på följande punkter:

- Bristfällig handläggning av överklagande och ändring av arvodesbeslut
- Bristfällig handläggning vid beslut om befrielse från årsräkning och bristfällig motivering av beslut
- Bristfällig handläggning vid beslut om brukandeförbud av framtidsfullmakt

Överförmyndarnämnden har i yttrande beslutat av nämnden 4 juni 2024 besvarat kritiken.

Resultatet från inspektionen utgör viktiga delar i nämndens arbete för att säkerställa rättssäkerheten och förbättra kvaliteten i dess verksamhet.

Ärendets handlingar

- Inspektionsrapport från Länsstyrelsen
- Yttrande – Länsstyrelsens inspektionsrapport 2024

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, Akten

Rapport från inspektion den 22 februari 2024 av Överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län (Länsstyrelsen) riktar kritik mot Överförmyndarnämnden för Katrineholms kommun (nämnden) på följande punkter:

- Bristfällig handläggning av överklagande och ändring av arvodesbeslut
- Bristfällig handläggning vid beslut om befrielse från årsräkning och bristfällig motivering av beslut
- Bristfällig handläggning vid beslut om brukandeförbud av framtidsfullmakt

Inledning

Länsstyrelsens inspektion har skett genom ett platsbesök på nämndens kansli den 22 februari 2024. Inspektionen genomfördes genom att Länsstyrelsen inledningsvis granskade nämndens register över ställföreträdarskap. Vid tillsynsbesöket granskades därefter 29 akter. Se bilaga med information om vilka akter som har granskats.

Nämnden fick möjlighet att yttra sig över ett utkast av rapporten den 27 maj. Efterföljande sammanträde hölls den 11 juni. På sammanträdet deltog Mirjana Cvrkalj från nämnden och Sandra Ly, Hanna Loffart och Maria Tärnblom från kansliet. Från Länsstyrelsen deltog Maria Askerlund och Malin Åberg.

Om Länsstyrelsen funnit anledning att kommentera nämndens handläggning tar vi upp det i rapporten.

Uppföljning av föregående rapport

I rapporten från föregående inspektion (dnr 12821-2023) riktade Länsstyrelsen kritik mot nämnden på följande punkter:

- Bristfällig handläggning av överklagande och ändring av arvodesbeslut.
- Bristfällig handläggning vid granskning med anmärkning.

Länsstyrelsen har inte gjort någon särskild uppföljning vid denna inspektion. Gällande kritikpunkten överklagande och ändring av arvodesbeslut har Länsstyrelsen ett fortsatt fokus på området vid vår aktgranskning.

Aktgranskning med kritik

Bristfällig handläggning av överklagande och ändring av arvodesbeslut

Sammanfattning av granskningen

Länsstyrelsen har vid tillsynen år 2023 och 2024 ett särskilt fokus på hur överförmyndare ändrar arvodesbeslut samt hanterar överklagan av dessa beslut. Vid aktgranskningen har Länsstyrelsen uppmärksammat följande.

Vid granskning av akt 2112 angående ett godmanskap enligt 11 kap. 4 § föräldrabalken (FB) noterades följande. Nämnden beslutade om två arvoden till den gode mannen den 18 april 2023. Dels ett arvode för perioden januari-3 april 2023 på 4 586 kronor (sluträkning), dels ett arvode för perioden februari 2022-31 december 2022 på 15 650 kronor (årsräkning). Den gode mannen överklagade arvodesbesluten den 24 april 2023 via mejl och begärde att nämnden skulle "rätta till besluten" eftersom de var oskäligen och orättvisa eller skicka vidare överklagan till tingsrätten. Den 11 maj 2023 beslutade nämnden att betala ut ytterligare 495 kronor i kostnadsersättning i anslutning till årsräkningsarvodet (som kommunen betalade). Därefter har det inte hänt något mer i ärendet.

Vid granskning av akt 1471 angående ett godmanskap och förvaltarskap noterades följande. Årsräkning för 2022 inkom den 6 februari 2023 och granskades utan anmärkning den 5 april

2023. Den 5 april fattade nämnden också beslut att betala ut ett arvode till god man på 15 722 kronor. Den gode mannen överklagade arvodesbeslutet den 19 april 2023 då hen ansåg att arvodet var för lågt. Nämnden överlämnade överklagandet till tingsrätten den 19 april 2023. Av nämndens yttrande till tingsrätten framgick att de hade omprövat sitt tidigare beslut. Tingsrätten avslutade ärendet den 10 maj 2023 då god man hade återkallat sitt överklagande. Ett nytt arvodesbeslut, utformat som ett tillägg, fattades först den 27 juni 2023 på 6 762 kronor. Beslutet innehöll varken motivering, arvodeslagrum eller lagrum för omprövning.

Länsstyrelsens bedömning

Motivering av beslut

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt, förutom i vissa undantagssituationer, ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (32 § FL) I förarbetet till bestämmelsen framgår att motiveringsskyldigheten i praktiken gäller för alla beslut som är överklagbara och att undantagsregeln ska tolkas snävt. För att det kunna göras undantag krävs att det för myndigheten, vid en objektiv bedömning, ska i princip framstå som självklart att någon motivering inte är behövlig (prop. 2016/17:180 s. 186 ff.).

Länsstyrelsen uppmanar nämnden att alltid motivera sina arvodesbeslut med hänvisning till lagrum. Om nämnden ändrar ett beslut ska det även framgå enligt vilket lagrum ändringen har skett.

Ändring av beslut

En myndighet får enligt 37 § FL ändra ett beslut som den har meddelat som första instans om den anser att beslutet är felaktigt på grund av det tillkommit nya omständigheter eller av någon annan anledning. Ett beslut som till sin karaktär är gynnande för någon enskild part får dock bara ändras till den enskildes nackdel under vissa förutsättningar. Det ska då röra sig om att det framgår av beslutet eller de föreskrifter som det har grundats på att beslutet under vissa förutsättningar får återkallas, att tvingande säkerhetsskäl kräver att beslutet ändras omedelbart, eller att

felaktigheten beror på att parten har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter.

Under vissa förutsättningar kan även myndigheten vara skyldig att ändra ett beslut som den själv har fattat. Av 38 § FL följer att en myndighet ska ändra ett beslut som första instans om den anser att beslutet är uppenbart felaktigt i något väsentligt hänseende på grund av det tillkommit nya omständigheter eller av någon annan anledning. Beslutet kan endast ändras under förutsättning att det sker snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part.

Rättelse av beslut

Om ett beslut innehåller en uppenbar felaktighet som beror på ett skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende får detta rättas (36 § förvaltningslagen (2017:900) (FL)). Av bestämmelsen i 36 § FL följer att ett beslut som innehåller en uppenbar felaktighet som beror på skrivfel, räknefel eller något annat förbiseende får rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. Det handlar då främst om olika typer av avfattningsfel som beror på myndighetens misstag, till exempel ett felstavat namn eller felaktigt summerat belopp. Bestämmelsen är endast tillämplig om felet är uppenbart, dvs. det ska med normal iakttagelseförmåga gå att upptäcka felet.

Bestämmelsen i 36 § FL får inte användas för att ändra felaktigheter i beslutets innehåll som beror på bristfällig utredning, felaktig faktabedömning eller oriktig rättstillämpning. (Lundmark & Säfsen, Förvaltningsrätten: En kommentar [2023-06-09 JUNO], kommentaren till 36 §.)

Överklagade beslut

Om ett myndighetsbeslut överklagas kan myndigheten ändra beslutet om det uppfyller de kriterier som ställs upp i 38 § FL. Förutom att kraven i 38 § FL ska vara uppfyllda för att kunna ändra beslutet får inte heller överklagandet med tillhörande handlingarna redan lämnats över till den överprövande instansen (39 § FL). Om inte överklagandet avvisas för att det kommit in för sent ska överklagandet lämnas över till överinstansen skyndsamt. Om beslutet ändras enligt 39 § FL ska även det nya beslutet skickas vidare till överinstansen. Överklagandet ska anses omfatta det nya beslutet. (45–46 §§ FL)

Justitieombudsmannen (JO) har ansett att överlämnandet av ett överklagande normalt bör ske inom en vecka från det att överklagandet kom in till beslutsmyndigheten, se bl. a. JO 2002/03 s. 359.

Länsstyrelsen konstaterar att nämnden i akt 2112 har skapat ett tilläggsbeslut på 495 kronor för att ”rätta till” arvodesbeslutet gällande årsräkningen. I beslutet saknas information om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som varit avgörande för den aktuella höjningen av arvodet. Nämnden överlämnade inte heller den gode mannens överklaganden till tingsrätten.

Det är Länsstyrelsens mening att nämnden i akt 1471 har ändrat sitt beslut på ett felaktigt sätt. Det nya arvodesbeslutet är utformat som ett tillägg till det första och fattades först en månad efter tingsrättens beslut. Beslutet innehåller varken arvodeslagrum eller lagrum för omprövning. Länsstyrelsen anser även i det här fallet att det nya beslutet borde ha skickats in till tingsrätten tillsammans med överklagandet.

Länsstyrelsen vill sammanfattningsvis rikta kritik gällande nämndens handläggning i dessa delar. Vi uppmanar nämnden att se över sin hantering av överklagande och ändring av arvodesbeslut.

Bristfällig handläggning vid beslut om befrielse från årsräkning samt bristfällig motivering av beslut

Sammanfattning av granskningen

Vid granskning av akt 2438 angående ett godmanskap enligt lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn noterades följande. Nämnden förordnade god man för barnet den 5 december 2023. I samma beslut står också att ”den gode mannen befrias från att komma in med årsräkningen över den ekonomiska förvaltningen tills vidare”. Det står också att ”dokumentation över förvaltningen måste alltså sparas för att kunna slutredovisas”. Förteckningen lämnades in den 8 februari 2024 och innehöll uppgift om att barnet saknade tillgångar

Vid granskning av akt 2199 angående god man för ensamkommande barn noterades följande. Nämnden förordnade god man för barnet den 31 maj 2022 och befriade samtidigt god man från att lämna in årsräkning med samma formulering som i beslutet som ovan.

Förteckningen inkom den 31 augusti 2022 och visade att barnet saknade tillgångar.

Vid granskning av akt 2201 angående särskild förordnad vårdnadshavare noterades följande. Tingsrätten förordnade två särskilda förordnade vårdnadshavare för barnet den 18 maj 2022. Nämnden beslutade om befrielse från redovisningsskyldighet den 2 september 2022. Av skäl för beslutet framgår att "För förmyndare vars barn saknar tillgångar under prisbasbeloppet beviljas befrielse från redovisningsskyldighet". Det finns ingen tillgänglig info om när förteckningen inkom.

Länsstyrelsens bedömning

Gode män ska inom två månader efter förordnandet lämna en förteckning till överförmyndaren över den egendom som de förvaltar (14 kap. 1 § FB jmf 12 § lag om god man för ensamkommande barn). Gode män ska också årligen lämna in en årsräkning och årligen redogöra för förvaltningen under föregående år av egendom som har stått under dennes förvaltning (14 kap. 15 § FB jmf 12 § lag om god man för ensamkommande barn). Överförmyndaren kan befria en god man från skyldigheten att lämna års- eller sluträkning, om det med hänsyn till gode mannens och huvudmannens förhållanden, tillgångarnas art eller värde eller omständigheterna i övrigt finns särskilda skäl (14 kap. 19 § FB).

Motivering av beslut

I förvaltningslagen står det att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt, förutom i vissa undantagssituationer, ska innehålla en klaggörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande (32 § FL).

Länsstyrelsen konstaterar gällande akterna 2438 och 2199 att nämnden har beslutat om befrielse från att lämna in årsräkning innan förteckningen har lämnats in. Detta innebär att nämnden har befriat den gode mannen från att redovisa barnets tillgångar utan att veta om barnet har några tillgångar. Det framgår inte heller på vilken grund och enligt vilka föreskrifter beslutet grundar sig på.

Länsstyrelsen konstaterar vidare gällande akt 2201 att det inte framgår vilken typ av redovisning förmyndarna är befriade från att

lämna in. Av beslutet framgår inte heller någon egentlig motivering eller grunderna till nämndens ställningstagande. Länsstyrelsen anser att det inte är tillräcklig att konstatera att barnet saknar tillgångar på ett visst belopp och sedan bevilja befrielse på den grunden.

Länsstyrelsen anser att nämnden förtjänar kritik för handläggningen av ärendena. Länsstyrelsen uppmanar nämnden att se över sina rutiner när det gäller befrielse från redovisningsskyldighet och motivering av beslut.

Överskridande av behörighet vid beslut om brukandeförbud av framtidsfullmakt

Sammanfattning av granskningen

Vid granskning av akt 2218 gällande en framtidsfullmakt noterades följande. Tingsrätten beslutade den 23 juni 2023 att fullmakten i ärendet (daterad 17 maj 2018) hade trätt i kraft. Enligt fullmakten var en av de två sönerna (son nummer ett) fullmaktshavare förutom när det gällde överlåtelse av bostadsrätt. Vid överlåtelse av bostadsrätt skulle son nummer ett och son nummer två "i förening" företräda fullmaktsgivaren och gemensamt teckna sina namn på alla erforderliga dokument samt kvittera försäljningslikviden.

Både fullmaktsgivare och son nummer ett hade förgäves försökt kontakta son nummer två under flera års tid men inte lyckats. Son nummer två hörde dock till sist av sig till nämnden den 11 september 2023 och förklarade att han inte hade möjlighet att medverka vid försäljningen av bostadsrätten men att han inte motsatte sig att son nummer ett företrädde huvudmannen själv vid försäljningen.

På grund av denna information beslutade nämnden den 18 september 2023 om ett brukandeförbud av fullmakten i den del som gällde försäljning av bostadsrätt eftersom son nummer två ansågs oförmögen att ta till vara fullmaktsgivarens intressen. Nämnden beslutade samtidigt att son nummer ett kunde företräda huvudmannen själv vid den förestående försäljningen av bostadsrätten. Försäljning av bostadsrätten var avslutad vid tidpunkten för Länsstyrelsens inspektion.

Länsstyrelsens bedömning

Brukandeförbud

Överförmyndaren får besluta att framtidsfullmakten helt eller delvis inte längre får brukas av fullmaktshavaren om hen vid fullgörandet visat sig vara oförmögen att ta till vara fullmaktsgivarens intressen (26 § lag (2017:310) om framtidsfullmakter).

God man ersätter fullmaktshavare

I stället för förbud kan anordnande av godmanskap tänkas, eftersom det leder till att framtidsfullmakten blir utan verkan i de avseenden som förordnandet avser (27 §). (se prop. 2016/17:30 s. 129–130).

Subsidiära fullmaktshavare

De nu beskrivna situationerna kan förebyggas vid upprättandet av framtidsfullmakten genom att fullmaktsgivaren förordnar om en eller flera subsidiära fullmaktshavare att träda in om den första fullmaktshavaren antingen förbjuds av överförmyndaren att fortsätta uppdraget eller frånträder sitt uppdrag. Per Westman, Lagen om framtidsfullmakter: En kommentar [2021-12-22 JUNO], kommentaren till 26 §)

Länsstyrelsen konstaterar att nämnden dels har beslutat om ett brukandeförbud i den del som gäller försäljning av bostadsrätt, dels beslutat att son nummer ett själv får företräda fullmaktsgivaren vid försäljning av bostadsrätt. Länsstyrelsen anser att brukandeförbudet innebär att fullmakten inte kan användas i den delen av någon part om det inte finns en subsidiär fullmaktshavare angiven i fullmakten. Länsstyrelsen anser också att nämnden har överskridit sin behörighet när de har ändrat innehållet i fullmakten genom att utse son nummer ett att företräda fullmaktsgivaren vid försäljning av bostadsrätt.

Länsstyrelsen är kritisk till nämndens hantering av ärendet och uppmanar nämnden att se över sina rutiner i ärenden om framtidsfullmakter.

Aktgranskning utan kritik

Korrigerig av förteckning och årsräkning

Sammanfattning av granskningen

Vid granskning av akt 2409 angående ett godmanskap enligt 11 kap. 4 § FB noterades följande. God man förordnades den 5 december 2023. Förteckningen inkom den 19 december 2023 och korrigerades av nämnden med rödpenna på alla punkter. Den granskades utan anmärkning men med korrigerig den 3 januari 2024. I utskicket från nämnden bifogades en kopia av den korrigerade förteckningen.

Vid granskning av akt 345 angående förvaltarskap noterades följande. Årsräkning för 2022 inkom den 27 februari 2023. Nämnden korrigerade cirka en tredjedel av uppgifterna gällande inkomster och utgifter samt tillfogade årsräkningen en sammanställning av utgiftsslag på 10 utgiftsposter under rubriken övrigt längst bak på årsräkningsblanketten. Den granskades utan anmärkning med notering och korrigerig den 29 mars 2023. I utskicket från nämnden bifogades en kopia av den korrigerade årsräkningen.

Länsstyrelsens bedömning

Förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet står under överförmyndarens tillsyn (12 kap. 9 § FB). Överförmyndaren ska granska deras verksamhet med ledning av de förteckningar, årsräkningar, sluträkningar samt andra handlingar och uppgifter angående förvaltningen som har lämnats (16 kap. 3 § st. 1 FB). Granskningen av bland annat årsräkningar utgör därför en central del av överförmyndarens tillsyn över ställföreträdare.

Av en årsräkning ska det framgå uppgift om den enskildes tillgångar och skulder vid början och slutet av den tid räkningen avser. Vidare ska en sammanställning föras av inkomster och utgifter under nämnda tid. Av årsräkningen ska särskilt framgå hur mycket som har använts för den enskildes uppehälle eller nytta i övrigt (14 kap. 15 § 2 st. FB). Justitieombudsmannen har i beslut den 8 december 2009 (dnr 5955-2009) uttalat bland annat följande angående en överförmyndares granskning av förteckningar och årsräkningar.

” [...] Om för stora ändringar görs utan medverkan av ställföreträdaren är det risk att straff- och skadeståndsansvaret urholkas. Det är i dessa fall bättre att ställföreträdaren ombeds att ge in en skriftlig komplettering.”

Länsstyrelsen vill framhålla följande. Om överförmyndaren vid granskning av till exempel en årsräkning finner att den är allt för bristfälligt ifylld bör överförmyndaren i första hand begära att ställföreträdaren kompletterar årsräkningen. Det är ställföreträdaren, inte överförmyndaren, som ska upprätta årsräkningen. Ett alternativ vid korrigerande av årsräkning är att återsända de korrigerade uppgifterna till ställföreträdaren för överseende, låta denne ta ställning till uppgifterna och vid godkännande underteckna dem på heder och samvete. Om en ställföreträdare inte klarar av att upprätta årsräkningen kan det i stället finnas anledning för överförmyndaren att överväga andra åtgärder, t.ex. pröva frågan om personen är lämplig att inneha uppdraget.

Länsstyrelsen konstaterar att nämnden har korrigerat en mängd uppgifter i både förteckning och årsräkning i ovanstående ärenden utan att begära att ställföreträdarna själv kompletterar handlingarna. Därefter har nämnden skickat en kopia på de korrigerade handlingarna till ställföreträdarna utan att begära att de åter signerar förteckning och årsräkning på heder och samvete. Länsstyrelsen uppmanar nämnden att se över sina rutiner gällande granskning av förteckningar och årsräkningar.

Diarieföring e-post

Sammanfattning av granskningen

Vid granskning av akt 2435 under uppbyggnad noterades följande. I ärendet är diarienummer 8 registrerad som "2024-02-07 E-postkonversation med soc Katrineholm". Tittar man på dnr. 8 i akten rör det sig om 5 e-postmeddelanden som är både inkomna och mottagna.

Länsstyrelsens bedömning

En allmän handling ska registreras så snart den kommit in till en myndighet (5 kap. 1 § 1st. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL). Det ska framgå datum när handlingen kom in eller upprättades, diarienummer, handlingens avsändare eller mottagare och information om vad handlingen rör (5 kap. 2 § OSL)

Länsstyrelsen anser att det är inte är lämpligt att diarieföra e-postkonversationer som en handling när det i själva verket rör sig om flera inkommande och expedierade handlingar. Dessa ska

diarieföras var för sig. Länsstyrelsen uppmanar nämnden att se över sina rutiner gällande diarieföring av handlingar.

Övrigt

Nämnden har uppgett att kansliet består av en verksamhetschef, två handläggare samt en granskningshandläggare.

Handläggningstider för granskning av årsräkningar

Länsstyrelsen har inför inspektionen även inhämtat uppgifter om handläggningstider för granskningen av årsräkningar. Nämnden har uppgett att 99,2 % av årsräkningarna för år 2023 var granskade den 1 januari 2024.

Rapporten har upprättats av Maria Askerlund och Malin Åberg.

Bilaga:

Granskade akter

Kopia till:

Överförmyndarnämnden

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Kommunrevisorerna

Justitieombudsmannen

Granskade akter

Godmanskap enligt 11 kap. 4 § FB

Akt 2280, 1992, 2112, 2409

Förvaltarskap

Akt 1976, 1836, 1586, 345

Godmanskap och förvaltarskap

Akt 1471, 2014

Godmanskap enligt 11 kap. 2 § FB

Akt 2424, 2016, 2017

Godmanskap enligt 11 kap. 3 § FB

Akt 1716, 2359

Förmynderskap

Akt 2336, 1891, 2006, 648

Godmanskap för ensamkommande barn

Akt 2199, 2438

Särskild förordnad vårdnadshavare och förmyndare

Akt 2201, 2022, 1948, 121

Under uppbyggnad

Akt 2330, 2418, 2435, 2427

Akter granskade med anledning av klagomål

Länsstyrelsen har inte mottagit några klagomål.

Delårsrapport 2024

Förvaltningens förslag till beslut

Överförmyndarnämnden godkänner upprättad delårsrapport 2024 och översänder den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Överförmyndarförvaltningen har upprättat ett förslag till överförmyndarnämndens delårsrapport 2024. Arbetet med mål och prioriteringar som fastställdes i nämndens plan med budget 2024 har under perioden 1 januari till 31 augusti i stor utsträckning följt planen.

Strukturen på delårsrapporten utgår från styrsystemet, kommunplanen och övergripande plan med budget.

Ekonomiskt uppvisar rapporten en positiv avvikelse på +260 tkr för den aktuella perioden. Prognosen för helåret för överförmyndarnämnden förutspår ett positivt resultat om +900 tkr.

Syftet med delårsrapporten är att ge underlag för att kunna vidta åtgärder om utvecklingen inte följer det som planerats.

Ärendets handlingar

- Delårsrapport 2024

Sandra Ly

Verksamhetschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Delårsrapport 2024

Uppföljningsrapport
Överförmyndarnämnden

Delårsrapport 2024

Status: Påbörjad **Rapportperiod:** 2024-08-31 **Organisation:** Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Ansvarsområde och organisation	5
Ansvarsområde.....	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Verksamhetsrapport	6
Volymutveckling.....	6
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	7
Samlad bedömning	7
Verksamhetsmål	7
Ekonomisk ställning och prognos	8
Driftredovisning	8
Väsentliga personalförhållanden	9
Förväntad utveckling	10
Bilagor	11
Förväntad måluppfyllelse 2024	11
Hållbart arbetsliv & effektiv organisation.....	11

Inledning

Delårsrapporten innehåller en översiktlig och sammanfattande redogörelse för perioden 1 januari till och med 31 augusti 2024. Det är vad som beslutats i Kommunplan 2023-2026 och Övergripande plan med budget 2024-2026 som delårsrapporten ska svara upp gentemot. I delårsrapporten redovisas och analyseras läge och förväntad utveckling gällande kommunens och de kommunala bolagens verksamhet och ekonomi, i förhållande till de beslutade målen och ekonomiska ramarna. Syftet med delårsrapporten är att ge underlag för att kunna vidta åtgärder om utvecklingen inte följer det som planerats.

Nämnder och bolag lämnar underlag för kommunens övergripande delårsrapport som fastställs av kommunfullmäktige i oktober 2024. På nämnds-/bolagsnivå innehåller delårsrapporten bland annat en uppföljning av verksamhetsvolym, förväntad måluppfyllelse, personal, ekonomi samt särskilda uppdrag under 2024.

Ansvarsområde och organisation

Ansvarsområde

Överförmyndarnämnden ansvarar för de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på överförmyndarnämnd samt de angelägenheter i övrigt avseende överförmyndarväsendet i kommunen, som är att hänföra till förvaltning och verkställighet. I huvudsak handlar det om uppgifter i följande lagar: föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen och lag om god man för ensamkommande barn, men även andra lagstiftningar kan bli aktuella.

Syftet med tillsynen är att förhindra att omyndiga barn eller vuxna som har god man, förvaltare eller förmyndare inte själv kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetsrapport

Överförmyndarnämnden har arbetat intensivt med att säkerställa en hög kvalitet och effektivitet i sitt arbete. Överförmyndarnämndens målsättning är att färdigställa granskningen av de årsredovisningar där arvode begärs senast den sista juni 2024, vilket innebär 450 årsredovisningar. De återstående 100 årsredovisningar, där inget arvode begärs, ska vara färdiggranskade senast den sista september 2024.

Fram till den sista augusti hade 415 av 550 årsredovisningar granskats, vilket innebär att nämnden ligger något efter den ursprungliga tidsplanen. Arbetet med att komma ikapp det eftersläpande granskningsarbetet pågår och målet är att uppfylla den fastställda tidsramen.

Länsstyrelsen genomförde en inspektion under våren och rapporten som nyligen mottogs visar att det inte finns några allvarliga brister. Dock har vissa anmärkningar noterats gällande bristande aspekter i handläggningen, vilka behöver åtgärdas för att säkerställa att verksamheten följer aktuella regler och riktlinjer.

En utmaning som nämnden står inför är bristen på nya ställföreträdare. För att hantera nya ärenden har befintliga ställföreträdare tillfrågats, vilket inte är en långsiktig lösning. För att möta framtida behov krävs en intensifiering av rekryteringsarbetet för att säkra tillgången på resurser.

Under våren infördes en tillfällig justering av telefontider och besökstider, vilket visade sig vara effektivt. Detta tillvägagångssätt kommer att fortsätta under den intensiva granskningsperioden för att förbättra tillgängligheten och effektiviteten i verksamheten.

Deltagandet i årets viktigaste konferens inom överförmyndarverksamheten gav en grundlig fördjupning i frågor kring rättssäkerhet, ställföreträderskap samt de juridiska och etiska aspekterna av att företräda samhällets mest utsatta. Detta deltagande bidrog till verksamhetens fortsatta utveckling och förbättring.

Volymutveckling

Volymmått	Delår 2024	Progn 2024	Delår 2023	Helår 2023
Aktuella överförmyndarärenden	721	730	695	701
Inkomna nya överförmyndarärenden	128	140	99	126

I Katrineholms kommun har 721 personer en god man, förvaltare eller förmyndare som står under överförmyndarnämndens tillsyn.

Antalet nya ärenden, som inkluderar ansökningar och anmälningar om ställföreträderskap ökar. Detta omfattar huvudmän med psykiska utmaningar, omfattande välfärdsinsatser och andra tvångsåtgärder. Antalet ärenden har ökat från 701 under helåret 2023 till 721 fram till slutet av augusti 2024, vilket motsvarar en ökning med 2,8 %.

Under perioden april till augusti har överförmyndarnämnden fattat fyra beslut om samtycke till egendomens fördelning och sex beslut om samtycke till fastighetsförsäljning.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Samlad bedömning

Överförmyndarnämnden förväntas uppvisa en positiv ekonomisk utveckling med ett överskott på cirka 900 tkr vid årets slut, främst på grund av lägre arvodeskostnader än förväntat. Detta överskott kan variera beroende på om det är kommunen eller huvudmännen som bär kostnaderna, vilket i sin tur påverkas av huvudmannens skattepliktiga inkomster och tillgångar samt det aktuella prisbasbeloppet.

Verksamhetsmässigt noteras en ökning i antalet ärenden, som samtidigt blir alltmer komplexa och tidskrävande att granska, särskilt vid granskningen av årsräkningar från ställföreträdare. En noggrann och tidsenlig granskning är avgörande för att säkerställa huvudmannens ekonomiska trygghet och korrekt hantering av deras ekonomi, vilket utgör en central del av uppdraget.

Verksamhetsmål

Kommunplanen 2023-2026 innehåller sju övergripande mål samt ett antal resultatmål för mandatperioden. Flertalet resultatmål berör mer än en nämnd/bolag. Varje nämnd/bolag gör en bedömning av den egna verksamhetens bidrag till måluppfyllelsen för resultatmålet. Bedömningen ska vara genusmedveten, vilket bland annat innebär att en positiv utveckling måste ses oavsett kön för att målet ska anses uppnått där så är relevant. Som stöd för att bedöma måluppfyllelsen för resultatmålen finns indikatorer med fastställda riktvärden som är kopplade till resultatmålen. Utfallet för indikatorerna redovisas i årsredovisningen.

I delårsrapporten redovisas den förväntade måluppfyllelsen per helår 2024 för de resultatmål som nämnden/bolaget berörs av. En utförligare beskrivning av den förväntade måluppfyllelsen med kommentarer kring genomförda och planerade åtgärder för att nå målen redovisas i en bilaga till delårsrapporten. Följande färgsymbolor används för att visa den förväntade måluppfyllelsen:

- Grön fyllning i hela cirkeln - helt uppfyllt
- Gul fyllning i halva cirkeln - delvis uppfyllt
- Röd fyllning i botten av cirkeln - ej uppfyllt
- Cirkel utan fyllning - ej utvärderad
-

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Resultatmål	Bedömning
Högt medarbetarengagemang	
God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen	

Ekonomisk ställning och prognos

Driftredovisning

Överförmyndarnämnden	Utfall ack	Utfall ack fg år	Budget ack	Avvikelse ack	Prognos avvikelse
Nämnd	-290	-275	-227	-63	
Uppdragstagare	-1 712	-1 603	-1 895	183	
Personalkostnader	-1 856	-1 699	-1 940	84	
Övriga kostnader	-302	-335	-357	55	
	-4 159	-3 913	-4 419	260	900

Överförmyndarnämnden redovisar för perioden en positiv avvikelse mot budget på 260 tkr.

Den största avvikelsen mot budget avser kostnaden för uppdragstagare, arvoden till ställföreträdare, där utfallet för perioden är lägre än budget. Positiva avvikelser finns även för personalkostnader och övriga kostnader, som också varit lägre än budgeterade för perioden.

Arvodeskostnaderna för uppdragstagare förväntas vara lägre än budgeterat vid året slut, därav är prognosen för helåret positiv på 900 tkr för överförmyndarnämnden.

Väsentliga personalförhållanden

Personalläget:

Under det gångna året har arbetsfrånvaron haft en tydlig påverkan på både granskningen och handläggningstiden. Trots att arbetsfrånvaro är en återkommande och svåröversäglig faktor, är det nödvändigt att utveckla en långsiktig strategi för att minska dess påverkan på verksamheten. Nämnden har identifierat behovet av åtgärder för att hantera frånvaro mer effektivt och säkerställa att verksamheten fortsätter att fungera smidigt även vid tillfälliga personalbrister.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling:

Förvaltningen och nämnden har aktivt deltagit i informationsföreläsningar och studiedagar för att vara uppdaterade om aktuella frågor inom överförmyndarverksamhetens område. Denna fortbildning har förbättrat kompetensen och främjat kunskapsutbytet med andra yrkesverksamma inom området, vilket gynnar verksamhetens kvalitet.

Förväntad utveckling

Antalet inkomna ärenden är stabilt vid slutet av augusti, är utvecklingen något osäker med 15 ärenden som fortfarande är under utredning. Rekryteringssvårigheter för gode män och förvaltare är ett nationellt problem och uppdragen blir alltmer komplexa. Därför är det viktigt att nämnden fortsätter att prioritera rekrytering och överväger att införa olika rekryteringsstrategier.

En del kommuner har inrättat förvaltarenheter där kommunalt anställda fungerar som ställföreträdare istället för lekmän. Trots betydande kostnader för dessa verksamheter har en del kommuner ingått avtal med företag som erbjuder professionella gode män och förvaltare.

Vidare förväntas en övergång till ett digitalt arbetssätt, vilket kan innebära en ökad arbetsbelastning initialt för att skanna in handlingar och anpassa arbetsprocesser. På lång sikt syftar denna övergång till att skapa en mer effektiv verksamhet med minskad pappersanvändning, vilket också är positivt ur miljöhänseende.

Bilagor

Förväntad måluppfyllelse 2024

I delårsrapporten redovisas den förväntade måluppfyllelsen per helår 2024 för resultatmålen i kommunplan 2023-2026. Den förväntade måluppfyllelsen anges genom en färgsymbol. I bilagan kommenteras kortfattat vilka åtgärder som har genomförts eller planeras under året för att uppnå resultatmålet. I bilagan visas också vilka nämnder/bolag som ansvarar för resultatmålet samt vilket/vilka av de globala målen för hållbar utveckling enligt FN:s Agenda 2030 som resultatmålet är kopplat till.

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Högt medarbetarengagemang

Huvudansvar: KS/KLF. Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

Bedömning	Taggar
-----------	--------

	08. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
---	---

Kommentar:

Engagemanget bland medarbetarna är tydligt, med aktivt deltagande i APT och gemensamma aktiviteter samt god kommunikation och erfarenhetsdelning. Medarbetarundersökningen visar också goda resultat. Även om det finns vissa områden för ytterligare förbättring, uppfylls resultatmålet i hög grad.

God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen

Huvudansvar: KS/KLF. Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR.

Bedömning	Taggar
-----------	--------

	05. Jämställdhet, 10. Minskad ojämlikhet
---	--

Kommentar:

Förvaltningen erbjuder bra service och är lättillgänglig för medborgarna. Digitala lösningar, en uppdaterad hemsida och e-tjänster förbättrar informationsåtkomst och serviceeffektivitet. Även om framstegen är betydande, finns det fortfarande möjlighet till förbättring.

Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Överförmyndarnämnden godkänner redovisningen av de delegationsbeslut som förtecknats i sammanträdesprotokollet från 2024-09-19 och lägger dessa till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Redovisning av delegationsbeslut som fattats på överförmyndarnämndens vägnar med stöd av gällande delegationsordning:

Ordförande

- ÖFN Del/2024 §4 - Ordförandebeslut om inställt sammanträde augusti 2024

Ärendets handlingar

- Delegationsprotokoll 2024-08-06

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Akten

ÖverförmyndareDatum
2024-08-06Vår beteckning
ÖF/2024:19 - 1.4 -
Planering och
uppföljning av
verksamheten

ÖFN Del/2024 § 4

Ordförandebeslut om inställt sammanträde augusti 2024

Beslut

Överförmyndarnämndens ordförande beslutar på nämndens vägnar att ställa in sammanträdet den 22 augusti 2024.

Ärendebeskrivning

På grund av att det saknas beslutsärenden bedömer överförmyndarnämndens ordförande Mirjana Cvrkalj (M) att augustinämnden ska ställas in.

Mirjana Cvrkalj (M)
Ordförande överförmyndarnämnden

Beslutet skickas till:
Överförmyndarnämnden
Akten

Utdragsbestyrkande

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	MIRJANA CVRKALJ	
TID:	2024-08-07 07:38:24 +02:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_07a74304686a6fa17baf282f3c95176050	

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2024-08-07 07:38:38 +02:00
Ref: 1791209
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)